

ZÁKÁNY ANTAL VERSEI

SIRÁLY, SZÉP TESTVÉREM...

Hová sietsz, sirály,
rokonom? Hová üres kézzel?
Az este még messze van,
a szúnyog még szálldos
a szikrázó légben,
és nem ment el iszap-
gyékényére aludni a hal...
Sirály, szép testvérem,
baj van a mi életünkkel,
amit nyíltan,
az ég láttára élünk
mi, szegényen és banálisan,
holott a világ, mely miatt én sírtam,
ravasz fondorlatokra épült,
melyek alatt minden ügyeskedő
számára egy titkos kanális van...

Sirály, sirály,
én síró testvérem,
forgó fehér szírom
a délután tűzében,
te hányódó, vak látnok —
dögöt fogtál, bizony,
két szép szemed rosszul látott.

A DÉLUTÁN TŰZÉBEN

Méla paraszti tájról,
két szikár part kezét fogva,
botladozva,
ámulva a tájon,

amelyen sül a szántóvető,
 napoznak a gyíkok,
 a drótos-tótok s a
 juhászok meg a döglött kutyák —
 eljött látogatóba
 a Ludasi-tóba
 Körös, a Tisza kisöccse —
 keszeget hozott magával,
 süllőt, meg csukát...
 Jött a kicsi Körös,
 sietett hivatlanul,
 hozta a
 gyenge lába
 páka-koplyás nád-országba,
 hol egykor megrekedt a hun, —
 végig a sovány
 zsugori senkiföldön,
 mely senkinek mit sem kínál —
 s a völgyből, innen,
 ahol most állok,
 mint huszonkét fehér
 sóhajtás a csöndből,
 kergetőzve elébe szállott
 huszonkét sirály...

M O T T Ó

Ostoba vagyok,
 nem okultam,
 és meg nem mondom,
 hogy hány lábon jár a „most”,
 és miből készül a féreg,
 amíg az úristen műhelyébe
 egyszer én be nem térek...

De tudom azt,
 hogy nem születtem feketének,
 s szendergő, meztelen
 testemre nem téved
 rá az elefánt, és
 homlokomon nem surran át a gyík —
 valaki, aki nekem adta a mindenséget,
 zsugorin és felelőtlen,
 akkor megtagadta tőlem
 az élet parányait...

Egyszer, ha majd lesz időm,
 időm, mely sehol meg nem írott,
 és butító versek helyett,
 mint az okos gyerek,
 a porba bódító csodákat írok
 egy bölcs jegenye tövében ülve,

amelynek hegyére fölnézni félsz —
s ott, akkor egy
ezeregyéjjel szövött
gyönyörűséges ruhába öltözök —
és eszem is lesz, egy kevés...

BÍBICHÁT

Sirályzsivajra,
kanyargó gyalogúton sárga
tulipánokért, borra,
kenyérre és másra,
kivitt a tavasz engem Bíbichátra.
A néma és mély
bácskai lapály gyepén
pókok napoztak:
tisztá, fölsepert portájuk körül
fehérlött a hab —
mentem, mert a tavasz küldött
és mert négy-öt dülőhosszat
jött velem a Nap.

Álmodó, morc
paraszt-pokol mentén,
vér- és verejték-szagú földön
előttem te erre mentél
egykor olcsó és rossz
ruhában, koldus emberöltőm:
megszállott turista-sors...

Előttem léptél
a szöcske-éden mentén
Bíbichátra,
amely a sáros feketeségbe vitt,
s nem szóltál, hogy nemsokára
erre a tájra
költő érkezik...

A kő rengetegéből
jöttem én utánad
ide, a bőség kertjébe,
ahol a kalász nevet, s a rét susog,
ám utánam jött a bánat:
még aznap visszavárnak
összekoldult estebédre
a rongyos, bamba kis proletár-jézusok.

BESZÉLNI A FÁKHOZ...

A Sors morcos,
szótalan, buta úr,
de ért,
és tud beszélni a fákhöz —
a fa, melynek lelkéhez sose nyúl
(lehet bár nemes és derék),
az beteg és átkos...

Beteg és nyavalyás
és örökkön árva,
ha bölcsebb,
okosabb a Sorsnál —
a fán, mely kárhozatra van szánva,
az isten se látott zöldet, —
s az élete posvány...

A Sors morcos,
buta úr — ezermester...
Nem is oly rég
hóhér volt, ügynök, lelkipásztor —
de elbukik egy bizonyos esetben,
mert látszatra szép,
de férges törzseket pártol...

s az ebrágtá husáanggal
szaporán arra int —
és én jeleiből, mint a létnek,
tudom, hogy megszállták a mennyországot
az örök-urak, s az ő barmaik...